

HAYAT BİLGİSİ VE SOSYAL BİLGİLER DERSLERİNDE ÜNİTE ÇALIŞMALARININ BASAMAKLARI (*)

Cavit BİNBAŞIOĞLU
Gazi Eğitim Fakültesi
Öğretim Görevlisi

VI — Ünitenin İşlenmesine devam edilmesi.

1. Bu basamakta, bireysel ve küme çalışmalarıyla oluşturulan raporların hazırlanmasının son evresine gelinir.
  2. Öğretmen, kümeleri bir bir dolaşarak her kümenin karşıladığı güçlükleri gösterir, onlara gerekli yardımı yapar. Aynı zamanda, öğrenci kümelerinin birbirlerine yardım etmelerini de sağlar.
  3. Raporun küme içinde okunması ve değerlendirilmesi sağlanır. Böylece her öğrencinin, küme içinde ele alınan konu ile ilgili bilgileri kavraması ve becerileri elde etmesi olanağı bulunur.
  4. Ortaya çıkan küme raporu, öğretmenin de onayı alınarak, sınıfa sunulacak bir duruma getirilir. Bu nedenle, rapor, önceden öğretmen tarafından görülür.
- Bu basamak, iki ya da dört ders bütününe kapsayabilir.

VII — Genel değerlendirme :

1. Küme raporları, kümeyi oluşturan öğrenciler tarafından sınıfa sunulur : Sözlü olarak ya da rapor okunarak. Sözlü anlatım tercih edilmelidir.
2. Küme raporları üzerinde sınıf tartışması yapılır. Bu tartışmalarda raporun olumlu ve olumsuz yönleri belirtilir. Bu amaçla, o gün, sınıfın diğer öğrencileri, okula —incelenecek olan konuda— hazırlıklı gelir.
3. Raporun sınıfa sunulması sırasında, sınıftaki diğer öğrencilerin not tutmalarına ya da kısa özetler yazmalarına izin verilir. (İlk sınıflarda not tutma, ileri sınıflarda —aynı zamanda— özet çıkarma)
4. Her ünite ile ilgili olarak kümelerin hazırladıkları raporlar birleştirilerek, öğretimin olumlu bir sonucu ve belgesi olarak, küçük kitapçıklar hazırlanır. Bunların, güzel yazı ve resimlerle donatılması uygun olur. Raporda, yeri geldikçe, şema harita ve grafikler de bulunur. Raporlarda düzgün tümceler kullanılmasına, yazının yazım kurallarına uygun yazılmasına özen gösterilir.
5. Ünite çalışmaları sırasında ortaya konan diğer takvim, askı, harita, kroki, resim vb. olumlu yapıtlardan oluşan bir sergi hazırlanır. Yapı-

labilirse, konu ile ilgili bir gösteri ya da temsil hazırlanır ve bu temsile okul ilgilileri ile veliler çağrılır.

6. Öğretmen, ünite ile ilgili bilgilerin iyice kavranıp kavranmadığını anlamak için yazılı ve sözlü yoklamalar yapar, testler uygular.

7. En son olarak da Öğretmen, «değerlendirme»nin de değerlendirme-sini yapar. Bu değerlendirme, ünite çalışmalarının bütününe kapsar. Bu değerlendirmede : (1) Amaçların gereği gibi ve yeterince saptanıp saptanmadığı, (2) Ünitenin bölümlerini kapsayan konuları iyi saptanıp saptanmadığı, (3) Her konuya uygun etkinliklerin kümelerce yapılıp yapılmadığı, (4) Konulara uygun araç ve gereçlerin sağlanıp sağlanmadığı (5) Raporun yeterince hazırlanıp hazırlanmadığı, (6) Raporda yeni ya da yaratıcı nitelikte özelliklerin bulunup bulunmadığı, (7) Raporun sınıfa sunulmasının tekniğine uygun olup olmadığı, (8) Dinleyicilerin (sınıf öğrencilerinin) konuya yeterince ilgi gösterip göstermediği söz konusu edilir. (Küme çalışması sonunda raporun sınıfa sunulmasıyla ilgili değerlendirme ölçütünün bir örneği «Genel Öğretim Bilgisi» adlı kitabımızda sunulmuştur. 1983, s. 132-133).

Bu basamak, on, oniki ders saati sürebilir.

Ünite çalışmalarında genellikle yukardaki yedi basamaktan geçilir. Çalışmalar çok iyi gittiği zaman yukardaki yedi basamağa gerek yoktur. Bu takdirde, ünite ya da proje çalışmaları dört basamakta da yapılabilir. (1) Öğrencinin amaç seçmesi, (2) İşin planlaştırılması, (3) Projeler üzerinde küme çalışmalarıyla öğretimin yürütülmesi; (4) Değerlendirme, değerlendirmede yeterli sonuç alınmadığı zaman «değerlendirme» basamağı «ara değerlendirme» olur ve çalışmalara yeniden başlanır. Bu durumda yedi basamaktan söz edilir.